

ÇEKİRDEK AİLE NE KADAR ÇEKİRDEK¹

Op. Dr. Rabiye Yılmaz

*İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları
Kadın Aile ve Gençlik Komisyonu Başkanı*

E-posta: rabiyeilmaz2013@gmail.com

Bu gün her alanda olduğu gibi, aile alanında da, modernitenin etkisinden kurtulmak mümkün değildir. Gerek büyük aile gerek çekirdek aile olsun, İslam dininin verdiği mutluluk anahtarı ile bireylerin birbirlerini “adalet, daha iyisi faziletle sarıp sarmalamaları” gerçekleşebilir.

Toplumsal hayatın her alanında, ‘olan’ ile ‘olması istenen/gereken’ harmanlanmış bir şekilde mevcuttur. Bu yüzden hepimizin iki ailesi vardır: İçinde yaşadığımız gerçek aile ve içinde yaşamayı hayal ettiğimiz aile...

Her sosyal konuda olduğu üzere Türkiye’de aile konusunda da çok sayıda ve birbiri ile çatışan ‘olması gereken’ler söz konusudur. Bu gerilim zihinleri öyle meşgul etmektedir ki, diğer alanlardaki gibi, ‘olan’ hakkındaki bilimsel veriler çoğu zaman ihmal edilmektedir. Nitekim modernistatomize çekirdek aile ‘olması gereken’in ifadesi iken, sanki ‘olan’da da mevcutmuş gibi davranılmıştır. Oysa ‘olan’dan yola çıkıldığında Türkiye’de çekirdek aile yapısının görünmeyen çatının kuşattığı bir çekirdek aile ağı olduğu görülmektedir.

Mevcut durumu yani ‘olan’ı anlayabilmek için her şeyden önce Türk toplumundaki değişim sürecinin adının konulması gerektiğini düşünüyoruz. Bu tutum, Batı Avrupa toplumlarındaki atomize çekirdek aile tipinin Türkiye’de neden gerçekleşmediği sorusu gibi birçok sorunun doğru cevaplarına giden yolu açacaktır.

Gerçeklik karşıtlıklar üzerine kurulmuştur. Ancak medeniyetlerin bu karşıtlıklara bakışı birbirinden farklıdır; zira her bir medeniyetin evren tasavvuru, dolayısıyla zihniyet dünyası ve mantığı farklıdır.

Modern Batı medeniyeti için karşıtlıklar, evrenin doğasını ifade eden tez-antitez ilişkisi içinde bir gerilimi ve çatışmayı barındırır. İslam medeniyeti için ise karşıtlıklar evrenin hakikatini anlayabilmek için gerekli olan, bütünün birbirini tamamlayan iç içe geçmiş iki farklı görünümüdür; bu yüzden iki karşıtlıktan biri tercih edilemez ve ihmal edilemez. Her iki karşıtlık da aynı öneme sahiptir.

Aile belirli işlevleri olan toplumsal kurum olarak tanımlandığında, aileyi oluşturan insan adeta kaybolmaktadır. Oysa aile kadın, erkek, çocuk, genç ve yaşlı ile oluşan toplumdaki en küçük etkileşim birimidir. Aileye kurum olduğu kadar bir etkileşim birimi olarak bakmak, bir anlamda gerçeklerle doğrudan yüzleşmek anlamını da taşır.

---

¹ Bu makale, 11-13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir’de düzenlenen ‘Türk Dünyası Sivil Toplum Zirvesi’ nde bildiri olarak sunulmuştur.